

קפֿלר, מיכאל

מיכאל, בן סטלה ומשה, נולד ביום י' באלול תש"ד (25.8.1944) בירושלים. בילדותו העתיקה משפחתו את מקום מגוריה לרמת-גן ושם גדל. הוא למד בבית-הספר היסודי "המרכז" והמשיך את לימודיו בבית-הספר "תיכון-חדש" בתל-אביב וסיימם במגמה הביולוגית. הוא היה תלמיד מעולה. כנער מתבגר התלהב ממדעי-הטבע והיה אדיש במקצת לגבי האמנות והספרות. אולם לקראת בחינות הבגרות קרא את "מלחמה ושלוש",

התנסה בחוויה עמוקה ומאז היה קורא נלהב והקדיש לקריאת ספרות חלק ניכר מזמנו הפנוי. בערב שנערך לזכרו אמר מחנכו: "מיכאל כנער, הצטיין ברצינות ובהתעניינות המדעית. הוא היה סקרן, גם במה שנוגע למדעי הטבע... ושאל שאלות, לא הסתפק בלימודים גרידא". גישתו לדברים הייתה מבוגרת בהרבה מכפי גילו, התייחסותו הייתה עמוקה ורחוקה מרדידות ושטחיות. תכונותיו אלו ניכרו היטב בהרצאות שהכין בבית-הספר, בהבעות רגשות ובניתוח מעשיהם של אנשים והתנהגותם. הוא היה המצפון של הכיתה ובשום פנים לא יכול לשאת דבר עוול. אמנם היה חדור הכרת ערך עצמו, אך לא נהג גאוותנות או שחצנות. ביושרו הרב לא העמיד פנים כאילו אינו מכיר בערכו האמיתי. יחד עם זאת תמיד היה פתוח ומוכן להקשיב לדעותיהם של אנשים. מיכה היה נער שסימל את ארץ ישראל היפה – את האידיאליזם, את שלילת החומרניות ואת אהבת הבריות. בגיל עשר הצטרף לתנועת "הצופים" ומאז היה עולמו חצוי. מחד גיסא חי את התנועה ואת בעיותיה באינטנסיביות רבה ומאידך גיסא נמשך למדע. פעם הייתה הכף מכריעה לצד אחד ופעם לצד האחר. זמן מה היה שקוע רובו ככולו בלימודים ובמדע ואחר-כך היה שוקע בענייני החברה, התנועה והמוסר. הוא היה פעיל גם ב"תיכון-חדש", שהיה מרכז חברתי-רעיוני לנוער המתבגר. בשכבה היה הוא המוח שעמד במרכז העשייה, בתבונה ובהתלהבות. היו לו חוש ביקורת וכושר ניתוח מצויינים. תמיד ידע להבחין במעלותיהם של בני-האדם, אך גם את חסרונותיהם ראה, ומעולם לא ביקר איש מתוך שנאה או רוע-לב. חבריו מרבים לספר על התום והנאיביות שלו, על אמונתו העזה, שאם ירצה מאוד יוכל לבצע כל דבר בשלמות. מיכה גדל בחיק משפחה חמה ואהב מאוד את הוריו ואת אחיותיו. קרבה יתרה היה מיכאל קרוב לאמו, ישרת-הלב והחכמה, המשמשת מקור לא-אכזב לאהבה ולסעד לבני המשפחה ולידידיה. משפחתו לא לחצה עליו בקביעת דרכו בחיים וכפי שמעיד אביו, לא היה צורך בכך. בביתם שררה אווירה של כבוד הדדי ושיתוף פעולה. לאחיותיו דאג מאוד והתעניין בהישגיהן ובלימודיהן ועזר להן ככל יכולתו. מיכאל גויס לצה"ל בסוף יולי 1962 והצטרף עם גרעינו לנח"ל. הוא היה הרוח

החיה שבקבוצה, מנהיג וחבר כאחד. דרכו בתנועה הייתה רצופה התלהבות ואמונה. הוא קיים רעיונות שהאמין בהם והאמין בצדקת מעשיו. למרות התלבטותיו, מאבקיו וחיפושיו, הייתה שלמות בדרך שבחר. תמיד היה ראשון למגשימים וחברים הלכו אחריו מתוך אמונה ואהבה.

בתחילת שנת 1965 השתחרר מהשירות הסדיר והצטרף למשק חצרים עם חברי קבוצתו. במשק עבד ברפת וכדרכו – עשה מלאכתו בהתלהבות ובדבקות, עד כי דומה היה שהרפת עומדת במרכז עולמו. הייתה בו חיוניות עצומה וכל שעשה, עשה בשלמות ומתוך אמונה, שזהו הדבר הנכון והיחיד. כשהיה חקלאי, היה משוכנע שזה ייעודו; לאחר זמן קצר מצא לו עניין אחר ואף לו התמכר מתוך אמונה מוחלטת. הוא היה מעורה היטב בחיי המשק ואהב את ההווי הקיבוצי. הוא היה איש הרוח של הגרעין והשפיע מאישיותו על החברים, שאהבו מאוד להקשיב לדבריו, אפילו לא תמיד הסכימו עמו. באותה שנה שלחה אותו תנועת "הצופים" כנציג יחיד של מדינת ישראל למפגש בינלאומי שהתקיים בצילון. בדרכו סייר גם בהודו ומששב ארצה היה מלא חוויות ורשמים והרבה לדבר ולהרצות על אשר ראה. בהרצאות אלו נתן ביטוי לסקרנותו, לאהבת האדם שבו ולרצונו לרדת לעומקם של דברים. אז הרבה גם להתעניין בפילוסופיה, באומנות ובספרות. בשנת 1965 החל ללמוד ביולוגיה באוניברסיטת באר-שבע. לא קל היה לעבוד יום ארוך ואחר-כך לנסוע ללמוד, אולם הוא סבר שזהו הדבר הנכון לעשותו והצליח להתגבר על כל המכשולים. בשנת 1966 עזב את המשק בשל סיבות משפחתיות ולאחר לבטים רבים עבר לגור בירושלים, אך למעשה נשאר קשור למשק, הרבה לבקר בו והדגיש תמיד כי עוד ישוב להיות חבר קיבוץ. הוא סיים את לימודיו לתואר הראשון ולתואר השני בביולוגיה והתחיל לעבוד במכון לחקר הסרטן, שלייד בית-הספר לרפואה "הרסה". הוא היה חוקר מוכשר וניבאו לו עתיד גדול. באותן שנים ייסד בשיתוף עם "ישום" – חברה לפיתוח המחקר של האוניברסיטה העברית – מעבדה לייצור מוצרים ביולוגיים. מפעל זה היה קרוב מאוד ללב כי הוא חזה את האפשרות לשבצו במסגרת קיבוצית ובכך להגשים את שאיפתו לשוב למשק. חבריו לא התייחסו ברצינות לחלומותיו ולדמיונותיו וגם הוא עצמו ידע שלא יוכל להגשים את כל מאווייו. הוא נבחר להשתתף בתוכנית טלוויזיה, שדנה ב"טעם החיים" וחבריו אמרו שבחירתו הייתה מוצלחת ביותר. הייתה בו להיטות רבה לחיות ולפעול והוא מילא את ימיו בעבודה, בקריאת ספרים, בביקור במוזיאונים, בהאזנה למוסיקה, בטיולים ברחבי הארץ ובעבודה מדעית, ועוד נותר לו זמן גם לחבריו הרבים, שכן היה חבר למופת. הוא לא הסתפק בתרומתו המדעית לחברה במחקרים שעשה בתחום הסרטן, אשר פורסמו בביטאונים מקצועיים בין-לאומיים. הוא רצה לתת עוד יותר ויזם התארגנות של תנועת התחדשות ערכית בקרב חברים מהצבא ומהעבודה. בשנת חייו האחרונה העניק לו גורלו את אושר האבהות. הוא נפעם מחוויה זו ושמחתו בבתו הקטנה ניכרה בו בכל אשר הלך. בעיני חבריו נראה כאילו השפיע אז על הבת את מלוא אוצר האהבה, שהועיד לה לעתיד לבוא, לתקופת חיים שלמה. כשפרצה מלחמת יום הכיפורים עמד לפני סיום עבודת הדוקטורט שלו והתעתד לצאת להשתלמות בארצות הברית, אולם המלחמה שיבשה את תוכניותיו. הוא גויס והשתתף עם יחידתו בקרבות המרים בסיני. בסיוור שנערך ביום י"ט בתשרי תשל"ד (15.10.1973) באיזור ראסיסודר נפגע מיכאל

כאש מארב מצרי ונהרג. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין הצבאי בקרית-
שאול. השאיר אחריו אישה ובת, הורים ואחיות. לאחר נופלו הועלה לדרגת סמל-
ראשון.

חבריו נתכנסו לערב התייחדות עם זכרו והקליטו דברים על דמותו וזכרונות רבים.
בעלון בית-ספרו "תיכון-חדש" פורסמה רשימה ובה דוגמא אחת מיני רבות על
התנהגותו המופתית של מיכאל ז"ל ועל עזרתו לזולת.